proLékaře.cz | 9.11.2026

Osobní zprávy

In memoriam
Za docentem MUDr. Zdeňkem Churým, CSc.

Je tomu právě rok, kdy jsme se u příležitosti výročí 90. let Masarykovy univerzity a 90 let doc. MUDr. Dušana Mrkose, CSc. uveřejnili článek: Vývoj oboru klinické hematologie dospělých v Brně do 90. let minulého století. (Vnitřní lékařství 2009, 55, 1 a v časopisu Transfuze Hematologie dnes 2009, 15, březen).

V článcích byl zmiňován význam doc. Z. Churého pro vývoj hematologie v nelehkých podmínkách druhé poloviny minulého století v Brně. Bohužel nás pan docent dne 26. 1. 2010 po těžké krátké nemoci opustil ve svých 85 letech.

Narodil se 10. 1. 1925 v Kyjově. Po maturitě absolvoval studium na lékařské fakultě Masarykovy univerzity, kde promoval 12. 2. 1951. Již během studií pracoval v ústavu experimentální patologie u zakladatele brněnské hematologie prof. MUDr. et RNDr. Viléma Uhra, DrSc. (1902-1970) jako asistent (od 1. 5. 1950). Odborným asistentem ustanoven po promoci dne 1. 4. 1951. Současně byl zaměstnán na hematologické ambulanci na čtvrtinový úvazek u MUDr. Uchytila na poliklinice Zahradníkova, kde hodnotil morfologické preparáty.

V roce 1961 byl jmenován kandidátem věd na základě obhajoby práce „Pokusná imunohematologická chudokrevnost“. Docentem byl jmenován v r. 1963. Habilitační práce měla název „Aktivita sérových fermentů u hemolytické anemie“.

Mezi roky 1955 až 1970 docházel na III. interní kliniku, kde se bezplatně věnoval hematologicky nemocným. Stalo se tak na základě dohody prof. MUDr. V. Uhra a přednosty III. interní kliniky prof. MUDr. et. PhDr. J. Pojera. A v roce 1970 jsem tuto činnost přebrala a z mého učitele se stal můj celoživotní konzultant.

V důsledku změny poměrů na LF a úmrtím prof. MUDr. V. Uhra i přechodem ústavu na výzkum umělého srdce na zvířatech přijal dne 1. 6. 1972 místo Městského hematologa, vybudoval v Husovicích Městskou hematologickou ambulanci, kde vychoval několik dalších hematologů. Bohužel byl proti své vůli propuštěn 30. 6. 1987 a převeden na dorostové oddělení. Velmi trpěl tím, že byl odtržen od své milované hematologie, krátce na to utrpěl po pádu vážný úraz. Ironií bylo, že jím vybudovaná ambulance se do tří let rozpadla. Dne 1. 1. 1988 byl přijat do Výzkumného onkologického ústavu, dnes Masarykův onkologický ústav, kde se realizoval jako skvělý morfolog v hodnocení patologických nálezů. Vychoval tam dalšího hematologa a úzce spolupracoval s onkology.

Ač svým vzděláním a dosaženými hodnostmi nebyl k ničemu nucen, při své preciznosti v době svého působení v MÚNZ vykonal atestaci interny i z hematologie a transfuze krve.

Ještě jako penzista docházel denně do Masarykova onkologického ústavu, kde uplatňoval svoje znalosti do začátku posledního desetiletí. Hematologie byla jeho hlavním koníčkem.

Jeho celoživotní vášní byla filatelie, měl cenné sbírky, které prezentoval na výstavách, několikrát byl oceněn. Významná byla jeho sbírka známek potomků anglické královny Viktorie, převážně členů vládnoucí šlechty z celé Evropy, z nichž někteří mužové trpěli hemofilií a některé ženy byly přenašečkami. Královna Viktorie byla prokazatelně přenašečkou hemofilie (publikováno ve Vnitř. Lék. 43, 1994, číslo 4).

Miloval svoji rodinu, dožil se i pravnoučete. Velmi rád spolu se svou rodinou trávil volné chvíle na chalupě ve Věstíně – Žleby u Rovečného na Vysočině.

Poznala jsme ho jako velmi vzdělaného, skromného člověka, odborníka plně oddaného hematologii, který se nezištně dělil o své znalosti četnými konzultacemi a množstvím odborných publikací.

Tak si ho uchovávám ve své paměti. Je mi ctí, že jsme s ním mohla pracovat.

4. 3. 2010 v Brně

MUDr. Jiřina Jedličková
em. ordinář pro hematologii při III. interní klinice FN u sv. Anny, tč. krevní banka
jirina.jedlickova@fnusa.cz